

РЕШЕНИЕ

№ 30646

гр. София, 03.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 15.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Кристина Петрова , като разгледа дело номер **5210** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 220, ал. 1 от Закона за митниците.

Образувано е по жалба на „Милки Груп Био“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], срещу Решение рег. № 32-125922/24.04.2025 г. на директора на Териториална дирекция Митница В. при Агенция „Митници“, издадено във връзка с митническа декларация MRN 23BG002002109359R0/22.12.2023 г. С административния акт декларираният за стоката код по Т. 1516 20 98 80 е заменен с код 1517 90 99 90, приложена е ставка на митото 16 на сто и са определени за досъбиране 2 720,32 лв. мито и 544,06 лв. данък върху добавената стойност, общо 3 264,38 лв., ведно с дължимата лихва.

В жалбата и последващите писмени становища дружеството поддържа, че административният орган неправилно е възприел заключенията на митнически лабораторни експертизи № 03_09.01.2024/19.02.2025 г. и № 04_09.01.2024/19.02.2025 г., според които стоката била претърпяла допълнителна обработка – текстуриране чрез добавяне на сорбитанов емулгатор. Сочи, че самите лабораторни експертизи определят продукта като рафинирана, избелена, дезодорирана и хидрогенирана палмояджова мазнина. Поради това намира за вътрешно противоречив извода на органа, че продуктът едновременно е хидрогениран и е загубил основната характеристика на хидрогенирано масло.

Жалбоподателят съпоставя процесната стока с продукта, описан в приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1816 на Комисията. Изтъква, че продуктът по регламента представлява частично хидрогенирано палмово масло с добавени малки количества сорбитанов тристеарат Е 492, лецитин Е 322, смес от токофероли Е 306 и лимонена киселина Е 330, докато за процесната

стока не е установен такъв състав. Според дружеството качествено детектиране на сорбитол след хидролиза не установява нито вида на първоначално съдържащото се съединение, нито неговото количество. Отсъства доказателство, че е налице концентрация, способна да промени кристалната структура или текстурата на мазнината. В този смисъл се възразява, че установяването на неопределено минимално съдържание не е достатъчно, за да се приеме, че цялото количество във всяка двадесеткилограмова опаковка е текстурирано.

Поддържа, че приложената от Централната митническа лаборатория (ЦМЛ) работна аналитична процедура РАП 51 е качествена и не може да даде отговор на решаващия за тарифното класиране въпрос дали вследствие на установения компонент е настъпила обективна промяна в стоката. Оспорва изводите, изведени от описанието „гладка текстура“, тъй като такава характеристика може да бъде резултат от самото хидрогениране и от естествените свойства на палмоядковата стеаринова фракция.

В хода на съдебното производство жалбоподателят се позовава на първоначалната съдебно-химическа експертиза на инж. Д. С. Г. в частта, в която вещото лице приема, че РАП 51 не дава количествен резултат и не установява настъпило текстуриране. Оспорва повторната експертиза на доц. д-р Т. Ю. С.-И.. Счита, че повторното заключение се основава на обща научна литература, а не на изследване на процесните проби, и че не може да замести липсващото количествено и структурно изпитване.

Прави искане решението да бъде отменено като незаконосъобразно и за присъждане на сторените разноски.

Ответникът – директорът на ТД Митница В., чрез процесуалните си представители, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че от двете производствени партии са взети отделни представителни проби и при тях са получени практически еднакви резултати. Мастнокиселинният профил, изключително ниското йодно число и отсъствието на полиненаситени мастни киселини доказвали силно или пълно хидрогениране на лауринова палмоядкова мазнина. След хидролиза и при двете проби е детектиран сорбитол. Тъй като сорбитолът и сорбитановите естери не са естествени съставки на растителната мазнина, това според ответника доказва целенасочено добавяне на сорбитанов естер. В продукт без водна фаза той не изпълнявал обичайната функция на емулгатор на система „вода-масло“, а се използвал като модификатор на кристализацията, който способства за получаване и запазване на фина и гладка текстура.

Ответникът изтъква, че нито текстът на позиции 1516 и 1517 от Комбинираната номенклатура, нито обяснителните бележки към Хармонизираната система предвиждат минимална концентрация на добавеното вещество. Поради това количественото му определяне не било елемент от фактическия състав на тарифното класиране. Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1816 също не посочвал числова концентрация, а използвал понятието „малки количества“. Оспорва първата съдебно-химическа експертиза, тъй като вещото лице извело несъществуващ минимален праг от норми, които уреждат максимално допустими количества на хранителни добавки в други категории храни, и неправилно ограничило функцията на сорбитановите естери до емулгиране на вода и мазнина. Поддържа повторната експертиза като научно обоснована и съответстваща на лабораторните резултати.

В подкрепа на становището си ответникът представя работни аналитични процедури, лабораторни документи и съдебна практика. Поддържа, че от тази практика следва принципната допустимост на разработени от митническата лаборатория методи и доказателствената стойност на резултатите от тях.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско

възнаграждение и възстановяване на разносните за повторната съдебно-химическа експертиза в размер на 600 евро. При условията на евентуалност прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на жалбоподателя.

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, становищата и възраженията на страните и приложимия закон, приема за установено от фактическа страна следното:

На 22.12.2023 г. „Милки Груп Био“ ЕАД е подало митническа декларация MRN 23BG002002109359R0 за допускане за свободно обращение на стока с описание „частично хидрогенирана палмова мазнина PSCO 32 – 1120 кашона по 20 kg, нето 22 400 kg“. Посочени са бруто тегло 23 296 kg, произход И., износител „PT Synergy Oil Nusantara“, цена 28 112 USD, митническа стойност 53 339,60 лв. и условие на доставка FOB. Деклариран е код по Т. 1516 20 98 80, за който е приложена ставка на митото 10,9 на сто. Начислени и платени са 5 814,02 лв. мито и 12 109,44 лв. ДДС.

Към декларацията са представени търговска фактура № [ЕГН]/14.11.2023 г., опаковъчен лист, коносаменти, сертификат за анализ № [ЕГН]/10 от 14.11.2023 г., фактури за транспорт и митническо представителство и документ за застраховане. В сертификата продуктът е означен като IFFCO PRO PSCO 32, общо 22,40 метрични тона, разпределени в партида № 00089938A – 8 тона, произведена на 09.11.2023 г. със срок на годност 07.11.2025 г., и партида № 00089938B – 14,4 тона, произведена на 10.11.2023 г. със срок на годност 08.11.2025 г. Посочени са температура на топене 33,2 °C, йодно число 0,14 и съдържание на твърдо вещество 94,65 на сто при 20 °C, 89,82 на сто при 25 °C, 51,61 на сто при 30 °C и 2,13 на сто при 35 °C. Върху опаковката продуктът е описан и като „couverture oil“ от хидрогенирана палмоядкова мазнина.

Поради съмнение относно тарифния код митническият орган е изискал обезпечение на възможните допълнителни вземания. Дружеството е предоставило обезпечение в размер 3 264,38 лв., за което е издаден GRN 23BG002000X327878/28.12.2023 г.

На 29.12.2023 г. са взети отделни проби от двете партии. За партида № 00089938A, включваща 400 кашона или 8 000 kg, са съставени протокол за вземане на проба № 224/29.12.2023 г. и акт № 2387. За партида № 00089938B, включваща 720 кашона или 14 400 kg, са съставени протокол № 225/29.12.2023 г. и акт № 2389. От всяка партида с ръчна сонда са взети извадки от десет произволно избрани кашона, разположени на различни места и нива, от които е изготвена хомогенна средна проба. За всяка партида пробата е разделена в пет опаковки по 0,600 kg – три за Агенция „Митници“, една за дружеството и една за „Вилмар Контрол“ ООД. Опаковките са етикетирани и запечатани с индивидуализирани пломби. Не са представени данни за нарушена цялост на пломбите или за несъответствие между означението на пробите и двете партии.

Пробите са изпратени в дирекция „Централна митническа лаборатория“ с писма № 32-682142/02.01.2024 г. и № 32-683098/03.01.2024 г. и са постъпили на 09.01.2024 г. В лабораторната информационна система за заявка № 03_09.01.2024 са създадени кодове 115_2002_24_1 и 115_2002_24_2, а за заявка № 04_09.01.2024 – кодове 116_2002_24_1 и 116_2002_24_2. Изследвани са първите опаковки, а вторите са съхранени като контролни. С писмо от 02.09.2025 г. митническата администрация е уведомила първото вещо лице, че неотворените контролни проби са изпратени в ЦМЛ и могат да му бъдат предадени след съгласуване.

Резултатите за партида А са отразени в митническа лабораторна експертиза № 03_09.01.2024/19.02.2025 г., а за партида В – в експертиза № 04_09.01.2024/19.02.2025 г. И двете проби при 25 °C са описани като парчета твърда, непластична, бяла маслена маса, с гладка текстура и неутрален мирис. Инфрачервените спектри са типични за триглицериди и не показват емулсия от типа „вода в масло“. Мастнокиселинните профили на двете проби са практически

еднакви. За проба 115_2002_24 са установени, наред с останалото, 54,218 на сто лауринова киселина, 21,281 на сто миристинова киселина, 9,148 на сто палмитинова киселина, 10,138 на сто стеаринова киселина и 0,074 на сто олеинова киселина. За проба 116_2002_24 съответните резултати са 53,879; 21,427; 9,284; 10,314 и 0,053 на сто. Полиненаситени мастни киселини не са детектирани. Йодните числа са в диапазона 0,12–0,13 и съответстват на стойността 0,14 в сертификата на производителя. Лабораторията е интерпретирила тези резултати като профил на силно или напълно хидрогенирана стеаринова фракция на палмоядково масло, преминала и през рафиниране, избелване и дезодориране.

По показателя „съдържание на емулгатор: сорбитанови естери“ и при двете проби е приложена работна аналитична процедура РАП 51 – качествено определяне на сорбитанови емулгатори в мазнини чрез високоефективна течна хроматография с изпарителен светлинно-разсейващ детектор. При пробоподготовката продуктът е подложен на алкална хидролиза, след което хроматографски е детектиран сорбитол. В протоколите е записано, че детектираният след хидролизата сорбитол доказва наличие на сорбитанови естери. Методът е качествен. Не е отчетена концентрация на сорбитол, не е определен конкретният вид и количеството на първоначално съдържащия се сорбитанов естер и не е изследвана непосредствено кристалната структура на мазнината.

В експертизите ЦМЛ е посочила, че натуралните растителни мазнини не съдържат сорбитол или сорбитанови естери. Позовала се е на технологична литература, според която сорбитанови естери, включително сорбитанов тристеарат, се влагат в лауринови мазнини като модификатори на кристализацията, способни да стабилизират фина β' -кристална структура и да препятстват образуването на по-едри кристали и зърнеста текстура. От съвкупността на мастнокиселинния профил, физическото състояние, гладката текстура и детектирания сорбитол ЦМЛ е извела заключение, че продуктът е препарат на основата на хидрогенирана стеаринова фракция на палмоядково масло, с добавен сорбитанов емулгатор като модификатор на кристалната структура. Дирекция „Митническа дейност и методология“ е изготвила становища № 32-57153/21.02.2025 г. и № 32-57149/21.02.2025 г. Въз основа на двете МЛЕ, общи правила 1 и 6 за тълкуване на КН и обяснителните бележки към Хармонизираната система за позиции 1516 и 1517 е прието, че добавянето на сорбитанов модификатор е обработка извън изчерпателно посочените в позиция 1516 и че продуктът следва да се класира в код по КН 1517 90 99 и код по Т. 1517 90 99 90.

С писмо № 32-71703/07.03.2025 г., получено на 10.03.2025 г., дружеството е уведомено за започналото производство, фактическите констатации, лабораторните резултати, предвижданото тарифно класиране и размера на допълнителните вземания. Предоставена му е възможност в тридесетдневен срок да изрази становище съгласно чл. 22, § 6 от Регламент (ЕС) № 952/2013 и чл. 8 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446. В този срок становище не е подадено.

На 24.04.2025 г. директорът на ТД Митница В. е издал оспореното решение. В него са възприети лабораторните констатации и становищата по тарифното класиране. При код по Т. 1517 90 99 90 и ставка 16 на сто върху митническа стойност 53 339,60 лв. е определено общо мито 8 534,34 лв. След приспадане на първоначално начислените 5 814,02 лв. разликата е 2 720,32 лв. ДДС е определен върху данъчна основа 63 267,52 лв. в размер 12 653,50 лв.; след приспадане на платените 12 109,44 лв. разликата е 544,06 лв. Общото задължение за досъбиране е 3 264,38 лв., ведно с лихва. За дата на възникване на митническото задължение е определена 22.12.2023 г., а за длъжник – „Милки Груп Био“ ЕАД.

В съдебното производство по искане на жалбоподателя е назначена съдебно-химическа експертиза, изготвена от инж. Д. С. Г.. Вещото лице потвърждава, че мастнокиселинният профил и ниското йодно число съответстват на напълно или почти напълно хидрогенирана лауринова,

вероятно палмоядкова мазнина. Потвърждава и че РАП 51 е качествен метод, с който ЦМЛ е детектирала сорбитол след хидролиза, но не е определила количеството му. Контролните проби са предоставени за изпитване във „Ф. Лаб“, но протоколи № 24519/06.11.2025 г. и № 24520/06.11.2025 г. не съдържат независимо количествено определяне на сорбитол или сорбитанов естер. Вещото лице посочва, че не е открило лаборатория, която да извърши такова изследване в мазнини. Приема, че без количествен резултат не може да се докаже концентрация поне 0,5 на сто, посочена в цитираната от ЦМЛ литература като част от диапазон 0,5–2 на сто. Пзовава се и на Регламент (ЕС) № 1129/2011 относно максимално допустими хранителни добавки, от който извежда стойност 1 на сто. Според него сорбитановите естери изпълняват функция на емулгатор при смесване на несмесващи се фази, каквито в процесната проба няма, тъй като тя не съдържа вода. Изразява мнение, че за загуба на твърдостта биха били необходими 2–3 или повече процента и че хидрогенираната мазнина няма технологична нужда от емулгиране. Допуска, че качествено детектираният сорбитол може да е „следа“ или да се намира в рамките на обща статистическа грешка около 5 на сто. Дава и мнение, че стоката следва да остане в код 1516 20 98.

По искане на ответника е допусната повторна съдебно-химическа експертиза, изготвена от доц. д-р Т. Ю. С.-И., специалист по органична и аналитична химия. Повторната експертиза потвърждава, че сорбитолът и сорбитановите естери не са естествени съставки на палмова или палмоядкова мазнина, включително след хидрогениране. Обяснява, че РАП 51 се основава на хидролиза на сорбитановите естери и последващо хроматографско установяване на освободения сорбитол. Поради разликата в молекулните маси количеството на детектирания сорбитол би било по-ниско от количеството на първоначално добавения естер. Според вещото лице наличието на сорбитол в двете проби означава, че в продукта е добавен сорбитанов естер; дори при хипотеза на добавен свободен сорбитол той отново би бил външна за естествената мазнина съставка.

Второто вещо лице разграничава емулгирането на водна и мастна фаза от функцията на сорбитановите естери като модификатори на кристализацията в безводни мазнини. Пзовава се на научни изследвания с концентрации 0,09; 0,5; 1; 1,5; 2 и повече процента и приема, че и количества под 0,5 на сто могат да повлияят кристалната морфология, да стабилизират желаната структура и да ограничат нежелани полиморфни преходи, агломерация и зърнеста текстура. Посочва технологично значение при лауринови заместители на какаово масло, използвани за глазури и шоколадови изделия. В откритото заседание уточнява, че продуктът не престава да бъде хидрогениран, тъй като хидрогенирането и последващото текстуриране са различни обработки. Повторното заключение е изготвено по материалите по делото и цитираната литература, без непосредствено изследване на контролна проба. При изслушването вещото лице посочва, че не е извършило оглед или анализ на проба и че поради изтеклия срок на годност и възможното окисление новото изследване не би дало надежден резултат за първоначалното състояние на стоката. В заключението е изразено и предположение, че мастнокиселинният профил може да се дължи на смесване с друга мазнина или фракция.

При така установените факти съдът достига до следните правни изводи:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът извършва служебна проверка на административния акт на всички основания по чл. 146 АПК.

Решението е издадено от материално, териториално и функционално компетентен орган. По силата на чл. 101, § 1 във връзка с чл. 29 и чл. 5, т. 39 от Регламент (ЕС) № 952/2013 и чл. 19 ЗМ директорът на компетентната териториална дирекция е митнически орган, оправомощен да определи размера на дължимите вносни мита при последващ контрол. Декларацията е приета и контролът е осъществен в района на ТД Митница В.. Актът е подписан от директора на

дирекцията. Не е налице порок по чл. 146, т. 1 АПК.

Спазена е предвидената писмена форма. Решението индивидуализира декларацията, стоката и вносителя, възпроизвежда съществените лабораторни констатации и съдържа съображенията на органа за изключване на позиция 1516 и прилагане на позиция 1517, както и използваните основи, ставки и изчисления. Посочени са длъжникът, датата на възникване на задължението, правните основания и редът за оспорване. Мотивите позволяват на адресата да разбере волята на органа и на съда да извърши контрол за законосъобразност. У. израз, че продуктът е загубил основната характеристика на хидрогенирано масло, не води сам по себе си до липса на мотиви. От акта е разбираемо, че органът не отрича хидрогенирането, а приема наличие на последваща обработка, която променя тарифното положение на стоката. Поради това не е налице самостоятелно отменително основание по чл. 146, т. 2 АПК.

Пробовземането е извършено отделно от двете партии и е документирано с протоколи, актове, индивидуализирани опаковки и пломби. Не е установено прекъсване на проследимостта или нарушение, което да поставя под съмнение идентичността и представителността на изследваните проби. Отбелязването в лабораторната система на час 00:00:00 при отделни действия не установява, че анализите са извършени в неработно време, а сочи само, че в полето не е въведен конкретен час. Няма доказана връзка между начина на визуализиране на датата и надеждността на аналитичните резултати. Изпитванията са извършени преди изтичането на срока на годност, а последващото оформяне на МЛЕ през февруари 2025 г. не променя датата и съдържанието на лабораторните действия.

Спазено е и правото на изслушване по чл. 22, § 6 във връзка с чл. 29 от Регламент (ЕС) № 952/2013. Уведомлението от 07.03.2025 г., получено на 10.03.2025 г., съдържа предвижданите фактически и правни основания и размера на допълнителните вземания. На дружеството е предоставен тридесетдневен срок за становище и достъп до преписката, от които то не се е възползвало. Актът е издаден след изтичането на този срок. Обстоятелството, че пълните технически приложения са представени в съдебната фаза, също не обосновава само по себе си ограничаване на правото на защита, тъй като жалбоподателят е получил възможност да се запознае с тях, да ги оспори и да поиска експертна проверка.

Не се установява и самостоятелно отменително основание по чл. 146, т. 3 АПК. Административният орган е събрал търговските документи, взел е проби от двете партии, възложил е лабораторни изследвания, съобщил е на дружеството предвижданите основания и е обсъдил резултатите в издадения акт. Обстоятелството, че събраните данни не са достатъчни да докажат направения от органа извод за действително текстуриране, се отнася до съществуването на материалноправната предпоставка за изключване на позиция 1516, а не до пропуск да бъде проведено предписано от закона процесуално действие. Ето защо въпросът дали качествено установяване на сорбитол доказва твърдяната допълнителна обработка следва да бъде разрешен при проверката за съответствие с материалния закон.

Митническото задължение е възникнало на 22.12.2023 г. съгласно чл. 77, § 1 и § 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013. Приложима е Комбинираната номенклатура за 2023 г. по приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87, в редакцията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1998 на Комисията, приложима от 01.01.2023 г.

По общо правило 1 класирането се определя съгласно термините на позициите и забележките към разделите или главите, а по правило 6 класирането в подпозициите се извършва съгласно термините на тези подпозиции и относимите забележки. Член 57 от Регламент (ЕС) № 952/2013 определя тарифното класиране като установяване на подпозицията или по-нататъшното подразделение на КН, в което стоката следва да бъде класирана.

Позиция 1516 обхваща животински, растителни или микробни мазнини и масла и техните фракции, частично или напълно хидрогенирани, интерестерифицирани, преестерифицирани или елайдинирани, дори рафинирани, но необработени по друг начин. Изразът „но необработени по друг начин“ ограничава обхвата на позицията. Позиция 1517 обхваща маргарина и хранителните смеси или препарати от животински, растителни или микробни мазнини или масла или от техни фракции, различни от хранителните мазнини и масла и техните фракции от позиция 1516. Обяснителната бележка към Хармонизираната система за позиция 1517 сочи, че продуктите могат да бъдат предварително хидрогенирани, емулгирани, разбити, текстурирани или обработени по друг начин, и че позицията може да включва препарати, получени от една-единствена мазнина или масло, когато след това са обработени чрез емулгиране, разбиване, текстуриране и други подобни процеси. Под текстуриране се разбира видоизменение на текстурата или на кристалната структура.

В Решение от 15.06.2023 г. по дело C-292/22, Териториална дирекция Митница В. срещу „Нова търговска компания 2004“ АД, ECLI:EU:C:2023:492, Съдът на Европейския съюз припомня, че решаващият критерий за тарифното класиране са обективните характеристики и свойства на стоката, определени в текста на позицията и относимите забележки, а обяснителните бележки към ХС и КН са важни способи за еднакво прилагане на Общата митническа тарифа. Прието е, че хранителен препарат от палмово масло, който не спада към позиция 1516 и е претърпял обработка, различна от рафинирането, спада към позиция 1517, независимо дали вследствие на обработката е настъпила химическа промяна. При липса на нормативно определени методи митническите органи могат да изберат подходящ метод, но при условие че той може да доведе до резултати, съответстващи на номенклатурата, което националният съд е длъжен да провери. Същият подход към обективните характеристики е застъпен в Решение от 09.03.2023 г. по дело C-725/21, SOMEО, ECLI:EU:C:2023:194, а относно избора на аналитичен метод – в Решение от 12.06.2014 г. по дело C-330/13, „Лукойл Н. Б.“, ECLI:EU:C:2014:1757.

От това тълкуване следва, че нито химическата промяна, нито нормативно определена минимална концентрация са самостоятелни задължителни предпоставки за позиция 1517. Следва обаче да е установено самото обективно обстоятелство, което изключва позиция 1516 – че конкретният продукт е обработен по друг начин, в случая че текстурата или кристалната му структура са видоизменени. Правото на митническите органи да изберат собствен метод не намалява стандарта на доказване. Напротив, според т. 54 от решение C-292/22 съдът следва да провери дали избраният метод е способен да установи именно характеристиката, която е релевантна за номенклатурата.

РАП 51 е подходяща да установи качествено наличие на сорбитол след хидролиза. Съдът не приема възражението, че резултатът е негоден само защото процедурата е вътрешнолабораторна или защото не е отчетена концентрация. Липсата на количествен резултат не заличава качествено установения анализ. Първото нещо лице не е посочило конкретен недостатък в хроматограмите, пробоподготовката, използваната колона, подвижната фаза или идентификацията на сорбитола, нито е получило отрицателен резултат при независимо изследване. Не се възприема и предположението му за обща статистическа грешка от 5 на сто. Неопределеността на измерване може да влияе върху стойността на измерен сигнал, но сама по себе си не създава специфичен хроматографски пик. Еднаквият положителен резултат при две отделни производствени партиди допълнително подкрепя извода, че сорбитанов компонент е присъствал в продукта.

Този извод не разрешава обаче следващия и различен въпрос – в какво количество е присъствал компонентът и дали при процесния продукт той действително е изпълнил функция, която е видоизменила текстурата или кристалната структура. РАП 51 не е предназначена да даде такъв

отговор. Тя не определя концентрация, не установява конкретния първоначален сорбитанов естер, не характеризира кристалните форми и не сравнява структурата на продукта преди и след въвеждането на компонента. Поради това процедурата е годна да докаже присъствие, но не и сама по себе си да докаже текстуриране.

И двете съдебни експертизи следва да бъдат ценени по чл. 202 ГПК във връзка с чл. 144 АПК съобразно тяхната пълнота, научна обоснованост и съответствие с останалите доказателства, без правните им изводи за тарифния код да обвързват съда.

От първоначалната експертиза съдът възприема изводите, че стоката е силно или напълно хидрогенирана лауринова, вероятно палмоядкова мазнина; че РАП 51 е качествена; че не е определено количество на сорбитол или сорбитанов естер; че не е извършено непосредствено изследване на кристалната структура и че изпитванията във „Ф. Лаб“ не преодоляват тази липса. Не се възприемат твърденията за нормативно задължителен минимален праг 0,5 или 1 на сто. Регламент (ЕО) № 1333/2008 и Регламент (ЕС) № 1129/2011 уреждат допустимостта и максималните количества на хранителни добавки в определени категории храни, а не тарифното класиране, и не създават минимална концентрация за целите на позиции 1516 и 1517. Не се възприема и разбирането, че сорбитановите естери могат да действат само като емулгатори на водна и мастна фаза. То е опровергано от специализираната литература и повторното заключение. Първото вещо лице не е компетентно да определя приложимия код и правното му заключение се преценява единствено от съда.

От повторната експертиза съдът възприема обяснението, че сорбитолът и сорбитановите естери не са естествен компонент на палмовата или палмоядковата мазнина; че положителният резултат след хидролиза подкрепя извод за външно внесен сорбитанов компонент, че сорбитановите естери могат да имат и функция на модификатори на кристализацията в безводна мазнина, както и че научната литература описва въздействие при различни, включително ниски концентрации. Тези общи научни положения опровергават тезата за задължителен праг 0,5 на сто, но не доказват каква концентрация е съдържала процесната стока и какво въздействие е настъпило в нея.

Не се възприема крайният фактически извод на повторното вещо лице, че всяко установено в процесните проби количество непременно е довело до текстуриране. Заключение в тази част е изведено от обща литература, без анализ на проба и без конкретно измерване. Самото посочване на научни изследвания, при които ефект е наблюдаван при 0,09 на сто или при други концентрации, не установява, че процесният продукт съдържа сравнимо количество, нито че останалите условия в цитираните експерименти са идентични. От възможността дадено вещество да въздейства при определени условия не следва доказателствено, че то действително е въздействало в неизследвания в това отношение продукт. Не се възприема и предположението за смесване на различни мазнини или фракции. То не е подкрепено с разделяне и идентифициране на повече от един биологичен източник, противоречи на едноточната интерпретация в двете МЛЕ за стеаринова фракция на палмоядково масло и не може да бъде извлечено от общи данни на интернет страница на производител.

Причината съдът да не възприеме крайния извод на повторното заключение е пределът на фактическите данни, върху които той е изграден. Експертизата може да разясни какво е научно възможно, но не може без непосредствено изследване или конкретни количествени и структурни данни да превърне тази възможност в установен факт за процесните две партии.

Описанието на пробите като маса с „гладка текстура“ не запълва доказателствения дефицит. Това е органолептична констатация, а не резултат от метод за определяне на кристална модификация. Не са определени размерът и видът на кристалите, съотношението между β - и β' -форми, пенетрация, пластичност по стандартизиран показател или друга характеристика, чрез която да се

разграничи текстура, получена от хидрогенирането и естественото охлаждане, от текстура, видоизменена чрез сорбитанов естер. Самата ЦМЛ описва продукта като твърд и непластичен, а сертификатът на производителя сочи изключително високо съдържание на твърдо вещество при 20 и 25 °C и почти пълно хидрогениране. При тези данни гладката повърхност е съвместима и с декларираната хидрогенирана мазнина. Тя не доказва причинна връзка с детектирания сорбитол. Търговското наименование „couverture oil“, предназначението за сладкарски изделия и профилът на топене могат да бъдат относими като допълващи обстоятелства, но не установяват сами по себе си процес на текстуриране. Тарифното класиране не се определя от търговското наименование или предполагаемото предназначение, когато обективната характеристика, въз основа на която органът изключва декларираната позиция, не е доказана. Сертификатът на производителя не посочва сорбитанов естер и не описва продукта като смес или като текстуриран. Това не оборва качествения лабораторен резултат, но също не го допълва с данни за количеството или функцията на компонента.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1816 не води до друг извод. С него в код по КН 1517 90 99 е класирана твърда и еднородна бяла маса, състояща се от рафинирано, избелено, дезодорирано и частично хидрогенирано палмово масло, към което са добавени малки количества сорбитанов тристеарат, лецитин, смес от токофероли и лимонена киселина. Класирането в позиция 1516 е изключено поради установената допълнителна обработка чрез съвкупност от добавки. Регламентът е задължителен за описания в него продукт и може да служи като тълкувателен ориентир за достатъчно сходни стоки, но не допуска автоматично класране по аналогия на продукт с различни обективни характеристики. Процесната стока е определена като силно или напълно хидрогенирана палмоядкова стеаринова фракция; не е доказано да съдържа лецитин, токофероли и лимонена киселина; не е определено количество или конкретен вид на сорбитановия естер. Сходството в агрегатното състояние, предназначението и опаковката от 20 kg не доказва идентичност на състава и обработката.

Неоснователен е доводът на жалбоподателя, че наличието на последваща обработка би било несъвместимо със запазването на хидрогенирания характер на мазнината. Хидрогенирането и допълнителното текстуриране са различни и могат да съществуват кумулативно; позиция 1516 изисква не само продуктът да е хидрогениран, но и да не е обработен по друг начин. Основателно е обаче възражението, че в конкретния случай последващата обработка не е доказана само с качествено наличие на сорбитол.

Неоснователна е и тезата на жалбоподателя, че законът изисква определен универсален процент, както и че без вода сорбитановият естер не може да има технологична функция. Основателният довод е по-тесен: когато не е установен нормативен праг и органът не е изследвал непосредствено структурата, количественото определяне е необходимо не като самостоятелна законова предпоставка, а като възможен доказателствен мост между присъствието на веществото и твърдяното му функционално въздействие. Такъв мост би могъл да бъде осигурен и с друг пряк и надежден структурен или физически метод. В случая липсва както количествено определяне, така и друг резултат, способен да установи настъпило видоизменение.

Този подход съответства на пряко относимата практика на Върховния административен съд - Решение № 6689/03.06.2024 г. по адм. д. № 2773/2024 г. и Решение № 11173/18.10.2024 г. по адм. д. № 4319/2024 г., Решение № 2278/27.02.2026 г. по адм. д. № 10707/2025 г. на ВАС.

До различен резултат се достига в Решение № 11357/21.11.2023 г. по адм. д. № 1041/2023 г. и Решение № 316/11.01.2024 г. по адм. д. № 6277/2023 г. и Решение № 4737/29.04.2026 г. по адм. д. № 3313/2026 г. на ВАС, но поради различно установени обективни характеристики.

Съдът съобрази и посочената от ответника най-актуална практика, включително съдебния акт по

адм. д. № 2120/2026 г., Решение № 4184/16.04.2026 г. по адм. д. № 2526/2026 г., Решение № 4181/16.04.2026 г. по адм. д. № 3171/2026 г. и Решение № 4781/29.04.2026 г. по адм. д. № 3110/2026 г. на ВАС, както и Решение № 6406/13.06.2025 г. по адм. д. № 3625/2025 г. Тази линия не налага различен резултат. Посочените актове разглеждат тарифно разграничение между позиции 1511 и 1517 за продукти, означени като RBD палмов шортънинг, при които митническата лаборатория е приложила РАП 66, основана на AOCS Сс 16-60, и е получила непосредствени резултати от физическо изпитване на консистенцията и пенетрацията. При тези дела съдът е преценявал дали конкретният физически метод доказва обработка чрез кристализация и текстуриране. В настоящото производство спорът е между позиции 1516 и 1517 за хидрогенирана палмояджкова мазнина, не е приложена РАП 66 и няма измерване на консистенция, пенетрация или кристална структура. Единственият специфичен резултат за твърдяната допълнителна обработка е качествено установяване на сорбитол по РАП 51. Следователно различният изход не произтича от различно разбиране за допустимостта на вътрешнолабораторните методи, а от различния предмет на доказване и различния обем на получените лабораторни резултати.

Решение С-292/22 на Съда на Европейския съюз също не допуска отъждествяване на самото избиране на метод с доказаност на релевантната обработка. То възлага именно на националния съд да провери дали методът може да доведе до съответстващ на КН резултат. РАП 51 може да установи сорбитол, но без допълнителни данни не установява видоизменение на текстурата или кристалната структура. Поради това отмяната на акта е в съответствие, а не в противоречие с даденото от Съда на Европейския съюз тълкуване.

По силата на чл. 170, ал. 1 АПК доказателствената тежест за съществуването на фактическите основания, посочени в административния акт, е на ответника. Обстоятелството, че през съдебното производство не е намерена лаборатория за количествен анализ или че към 2026 г. срокът на годност е изтекъл и пробите са податливи на окисление, не прехвърля тази тежест върху жалбоподателя. Протоколите на „Ф. Лаб“ не опровергават положителния качествен резултат, но и не доказват текстуриране. Невъзможността впоследствие да се извърши надеждно изследване не може да допълни доказателствата, с които органът е разполагал при издаване на акта, нито да превърне предположението за функционално въздействие в установен факт.

При недоказаност на фактическата предпоставка за допълнителна обработка не е установен факт, който да изключи стоката от позиция 1516, и липсва основание за класирането ѝ като препарат в позиция 1517. Следователно код по Т. 1517 90 99 90 е определен в нарушение на общи правила 1 и 6, на текста на позиции 1516 и 1517 и на изискването тарифното класиране да се основава на обективните характеристики на стоката. Порокът засяга и определените въз основа на този код мито и ДДС. Аритметичната правилност на изчисленията при ставка 16 на сто не може да запази акта, когато самата ставка е последица от недоказано тарифно класиране. Не са налице материалноправните предпоставки по чл. 77, чл. 85, чл. 101, чл. 102, чл. 104 и чл. 114 от Регламент (ЕС) № 952/2013, във връзка с чл. 54, чл. 56 и чл. 59, ал. 2 ЗДДС, за определяне на процесните допълнителни вземания.

Актът е издаден за допустимата цел на митническия контрол – еднакво тарифно класиране и събиране на законоустановените вземания. Не се установява правомощието да е упражнено с несвойствена цел, поради което не е налице самостоятелно основание по чл. 146, т. 5 АПК. Съответствието с общата цел на закона обаче не може да преодолее недоказаността на релевантната материалноправна предпоставка и противоречието с приложимите правила за тарифно класиране.

Поради изложеното Решение рег. № 32-125922/24.04.2025 г. следва да бъде отменено на основание чл. 146, т. 4 АПК.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК Агенция „Митници“, юридическото лице, в чиято структура е органът, следва да възстанови на жалбоподателя доказаните разноси. По делото са претендирани и доказани 25,56 евро държавна такса, 392,67 евро адвокатско възнаграждение и 1116,40 евро възнаграждение за първоначалната съдебно-химическа експертиза, или общо 1 534,63 евро. Възражението на ответника за прекомерност е неоснователно. Адвокатското възнаграждение не е прекомерно с оглед фактическата и правна сложност, обема на административната преписка, необходимостта от две експертизи и значението на приложимото право на Европейския съюз и противоречивата по различни фактически състави съдебна практика.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 17 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение рег. № 32-125922/24.04.2025 г. на директора на Териториална дирекция Митница В. при Агенция „Митници“, издадено във връзка с митническа декларация MRN 23BG002002109359R0/22.12.2023 г.

ОСЪЖДА Агенция „Митници“, с адрес [населено място], [улица], да заплати на „Милки Груп Био“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], ет. 5, ап. 12, разноси по делото в размер на 1 534,63 (хиляда петстотин тридесет и четири евро и шестдесет и три евроцента) евро.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: